

Za Evropo mnogoterih svetov!

Če si hočemo odgovoriti na vprašanje, kaj je Evropa, moramo zavreči precej okrasnega papirja, trakov in drugih ideoloških rožic. Neolepšano resnico nam je pred dobrimi sedmimi leti prikazal Subcomandante Marcos v svojem spisu *Sedem ločenih kosov globalne sestavljence*, ki smo ga prevedli v *Časopisu za kritiko znanosti* 209–210. Koncu tako imenovane “hladne vojne” oziroma tretje svetovne vojne (149 vojn s 23 milijonov žrtev) sledi četrta svetovna vojna, ki ji pravimo tudi globalna permanentna vojna. Generator te vojne je globalni neoliberalizem, njegovo najučinkovitejše orožje pa so finančne bombe. Te ne gre razumeti metaforično, ker sta beda in smrt, ki ju povzročajo, povsem realni. Ena prvih žrtev te vojne je nacionalni trg: “Otrok (neoliberalizem) je pojedel očeta (nacionalni kapitalizem) in v mimohodu uničil vse diskurzivne zablode kapitalistične ideologije: v novem svetovnem redu ni demokracije, svobode in enakosti, pa tudi bratstva ne.” (str. 39) Neoliberalna vojna ne ukine nacij v celoti, temveč spremeni in podredi njihove funkcije, jih preobrazi v oddelke megapodjetij, ki jih prevzema in združuje glede na profitne cilje. Nacionalni klastri se preobrazijo v megapolise, ki opravljajo taktične manevre globalne vojne, kjer korporacije ne servisirajo vojske, temveč se obratno – kot lahko vidimo v Iraku – vojska in vojna privatizirata. “Evropska unija, eden od megapolisov, ki je produkt neoliberalizma, je posledica četrte svetovne vojne. Tu je ekonomska globalizacija zbrisala meje med rivalskimi državami, dolgotrajnimi sovražnicami, in jih prisilila v konvergenco k politični enovitosti. Na ekonomski poti neoliberalne vojne od nacionalnih držav k Evropski federaciji bo tako imenovani ‘stari kontinent’ poln uničenja in ruševin tistega, kar je bila nekoč evropska civilizacija.” (str. 40) Vzporedno z dekonstrukcijo in depopulacijo (alokacija produkcije, migracije, revščina, prekernost, demontaža socialne države, akulturacija, šolske reforme ...) gre rekonstrukcija in reorganizacija regij in nacij (privatizacija, potrošništvo, shengenski režim, kultura strahu, militarizacija ...). Revščina se pogloblja in globalizira, prost pretok blaga in kapitala izkorenini milijone, ki tavajo v nočni mori selitev od migrantskih zaporov do izrabljanja

v (i)legalnih zaposlitvah in do rasističnih dobrodošlic. Meja med kriminalom in sistemom je izginila, njuna finančna prepletenost zlije personalne elite. Bolj kot so umazani posli, raje svojo razosebljenost prekrivajo z verskim fundamentalizmom. Tudi v tem pogledu sta Bush in Bin Laden dve plati istega kovanca. A nacionalne države z nastankom megapolisov ne odmrejo. Politika se spremeni v administriranje pogojev neoliberalizma. Politika dejansko izgine in na njeno mesto stopi menedžment. Na nacionalni ravni so demokratične procedure ritualizirane na raven boja strank, ki so le groteskni posnetek biznisa. "Politika" je reducirana na politični marketing, reševanje družbenih problemov je reducirano na PR in medijsko vsečnost "politikov", ljudstvo razvojeni v pasiviziranem "javnem mnenju". Država je reducirana na policijski nadzor in nasilje, ki zagotavljata "varnost".

Slovenska "politika" je v tem pomenu na eni strani integrirana v nov svetovni režim, kjer mora zagotavljati širitev neoliberalne agende (privatizacija, postopno ukinjanje javnega dobra in socialnih pravic) in slediti konstituciji megapolisa (širjenje neorazizma in ksenofobije, evropska trdnjava, skupna politika in tehnologija nadzora). Po drugi strani pa sledi svoji zgodovinski izkušnji in tako kot od leta 1848 širi ozkoritni nacionalizem, da bi si zagotovila svoje koristi. "Nacionalni interesi" vnašajo disonanco v splošno sprejeto neoliberalno vero. Ti "interesi" so seveda praviloma zasebni in le pripomorejo k dvigovanju cene in osebnih provizij v prihodnjih prevzemih domačih korporacij. Znotraj megapolisa, pa podobno kot nekoč znotraj Avstro-Ogrske, igrajo vlogo zaveznikov najbolj skrajne reakcije. Globalno bojišče, kot vsako bojišče, ni transparentno. Sovražniki so namišljeni, fronte ni, zavezniki so v resnici nasprotniki. Severnoameriški megapolis se spopada z evropskim. Tu ima slovenska zunanja politika vlogo pete kolone: v času, ko se je Evropska unija odrekla Natu, Slovenija slavnostno vkoraka v mrtvo truplo. Ko gre Bush v plenilsko vojno, se slovenska zunanja politika uvrsti med sluzaste nevretenčarje ("voljne" države). Z naslonitvijo na najbolj reakcionarno in blazno politiko ZDA, lokalni pritlikavci upajo, da bodo v Bruslju iztržili več. Za koga? Najbrž ne za svoje volivce in volivke, še manj za one, ki jih niso volili, da ne omenimo tiste, ki nam za te rituale ni mar. Podpirati takšno reakcionarno in blazno politiko pomeni pehanje nas vseh v vojno, kjer bodo eni deležni dobičkov, drugi pa ničvrednih medalj. Saj tudi v "našem" megopolisu ne manjka krvoločnih vladarjev. Biti zaveznik Berlusconija, ki ga ob možnem prenehanju imunitete (tj. kolikor toliko uspešnega ukvarjanja s "politiko") čaka dolgoletni zapor? Naj se slovenske petokolonaške elite zavejo, da gre za dilemo, "kri za nafto" (zdaj Irak, potem Iran in dežele od Kaspijskega morja do Pakistana) ali "ven iz vojne".

Ne gre biti preveč naiven in verjeti, da bodo "razsvetljeni" evropski politiki vzpostavili razumno alternativo Bushevemu militarizmu. Bush je le marioneta

globalne permanentne vojne, ki je način in pogoj obstanka neoliberalizma. Vojna je uresničenje tržnih načel (vojna vseh proti vsem). Brez milosti (profit pred človekom). Tudi evropski politiki se ne mislijo (niti ne morejo) odpovedati transnacionalnim korporacijskim dobičkom. Tu ne gre in ne more več biti v igri nacionalni interes. Če bi bilo to res, potem bi bil problem rešljiv tako, da bi na Kajmanske otoke, ki imajo registriranih več bank kot prebivalcev, vrgli atomsko bombo.

Evropo lahko torej konstituiramo le onkraj logike njene konstitucije. To pomeni, da je za prihodnjo Evropo bolj od njene uradne politike konstitutivna politika uporov. Ti upori ne morejo biti nacionalno zaščitniški, ker sta nacionalizem in neorazizem, vključno z "zaščito" nacionalnega delavstva, mehanizem uravnave migracij oziroma svetovnega trga delovne sile. Globalne uporne mreže, ki so se v urbanih metropolah vzpostavile po novembru 1999 (Seattle), drugod pa že prej (kmetje brez zemlje od Brazilije do Indije, uporni staroselci itn.), so edine politične subjektivitete, ki lahko evropski konstituciji dajo vsebino, na poklicne politike pa pritisnejo, da vladajo ubogljivo. Odtujeno politiko je treba tudi v Evropi instrumentalizirati s strani ljudske volje, ki jo izražajo multitudine. Tako kot si to izborijo ljudska gibanja v Venezueli, Boliviji, Argentini, Braziliji in drugod na zeleni celini. Ne da bi se borili za oblast. Ne da bi se borili za oblast? Ali je to mogoče? John Holloway nam na teoretski ravni obrazloži ta nov princip globalne anti oblasti v nedavno prevedeni knjigi Spreminjamo svet brez boja za oblast. Raúl Zibechi nam na empirični ravni opiše argentinske piketerose v svoji knjigi Genealogia de la revuelta. Jasno je, da ne gre za spreminjanje strank na oblasti, temveč za spreminjanje življenja. Če hočemo preživeti, moramo razkrojiti neoliberalizem. To pa ni vprašanje zamišljanja alternativnega idealnega sistema. Upor je boj za preživetje, kjer si izmišljamo sproti. To je ustvarjalnost in ne uresničevanje zgodovinske usode. Olajšati življenje novim sosedom, odpreti meje (tudi v glavah), očistiti zrak in vodo, delati manj in biti raje ustvarjalni, biti odprt do identitet toliko, da ne bodo več potrebne, osvoboditi družbeno ustvarjalnost okovov patentov, prezračiti medmrežje, izobraževati ljudi in ne za zaposlitev (univerzitetni "spaghetti bolognese"), imeti, kar rabiš za dostojno življenje (ne manj in ne preveč), vrniti otrokom in starejšim radost in radovednost, upanje in zaupanje ... In še neskončno vsega, kar gradi individualno življenje v skupnosti, ki si jo je treba izboriti. Kapitalizem nas individualizira tako, da nas osami in razkroji skupnostne oblike življenja. Vzame nam obraz in glas. Politiko loči od družbe. Vsak upor in boj je hkrati tudi rekonstrukcija skupnosti. Vsaka avtonomija posameznika in človeških vezi razkrajajo neoliberalni red smrti in državo kot surogat skupnosti.

Za Evropo mnogoterih svetov!